

Žvejybos organizavimas – dabartis ir perspektyvos

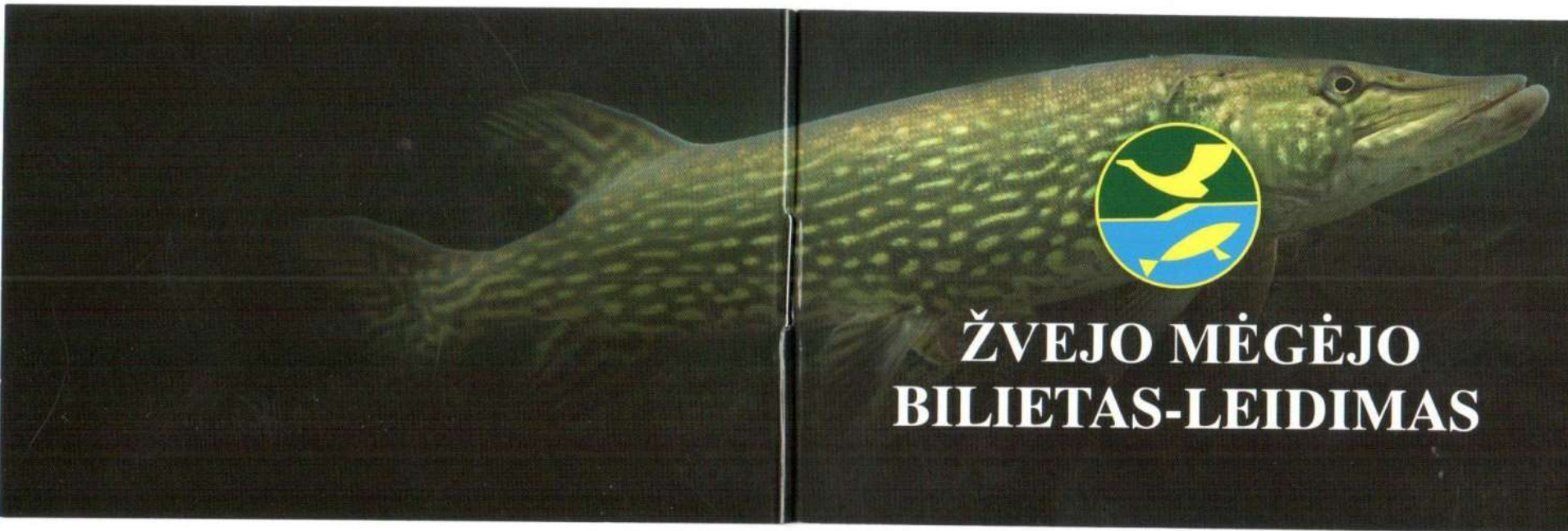
Egidijus Bukelskis

- Vandens telkiniuose ir toliau mažėja plėšriųjų žuvų biomasė, o giliuose ežeruose, kur žvejyba intensyvesnė, jų dvigubai mažiau, nei sekliuose. Tai nulemiama ir gamtinių sąlygų – šiuose ežeruose lydekoms tinkamas gyventi tik siauras priekrantės ruožas.
- Todėl privalomas kasmetinis žuvinimas nepasiteisina, o jeigu lydekos išleidžiamos vienoje vietoje, tai jų net sumažėja dėl joms būdingo kanibalizmo.
- **Limituotos mėgėjų žvejybos organizavimas sudėtingas dėl:**
 - 1. Nuolatos didėjančių įžuvinimo medžiagos kainų.
 - 2. Dažnai nedidelio natūralaus žuvingumo.
 - 3. Nėra žvejybos organizavimui būtinos infrastruktūros.
 - 4. Nuošaliuose vandens telkiniuose ši veikla nuostolinga.

Teigiami pokyčiai

- 1. Daugelyje ežerų ir tvenkinių, net kur anksčiau negyvenę, dabar kasmet gausėja šamai, kurie jau tampa žvejų laimikiais.
- 2. Atsisakoma žuvinimo žuvimis, kurių veisimas nedavė efekto ar jis buvo nežymus (vėgėlėmis, sidabriniais karosais, sterkais, peledėmis, seliavomis ir kt.).
- 3. Daugelis žvejybos organizatorių dabar stengiasi žuvinti pagal principą „geriau mažiau, bet geriau“.
- 4. Žymus nelegalios žvejybos sumažėjimas.
- 5. Pagaliau jaučiamas žvejybos reguliavimo teisės aktų pastovumas.

Žvejo mėgėjo bilietas – turi atitikti
reikalavimus!

- „*Žvejybos rojų*“ reikalai:
- – didžiaisiais ežerais geriausiai gali pasirūpinti valstybė, tačiau tiek žuvinant, tiek organizuojant žvejybą (tiek ir selių ar ežerinių stintų), ar kuriant žvejybos organizavimui būtinas infrastruktūras, gali ir vandens telkinių naudotojai.
- - „Rojus“ pradėtas kurti jau prieš metus, tačiau žvejai dar mažai žino apie tai, net neaišku, kaip bus šiuose telkiniuose žvejojama.
- - Neaišku, kokios perspektyvos kituose regionuose, taigi, ir mūsų žvejybos organizatorių galimybės dalyvauti šioje struktūroje.

Žuvų išteklių būklė

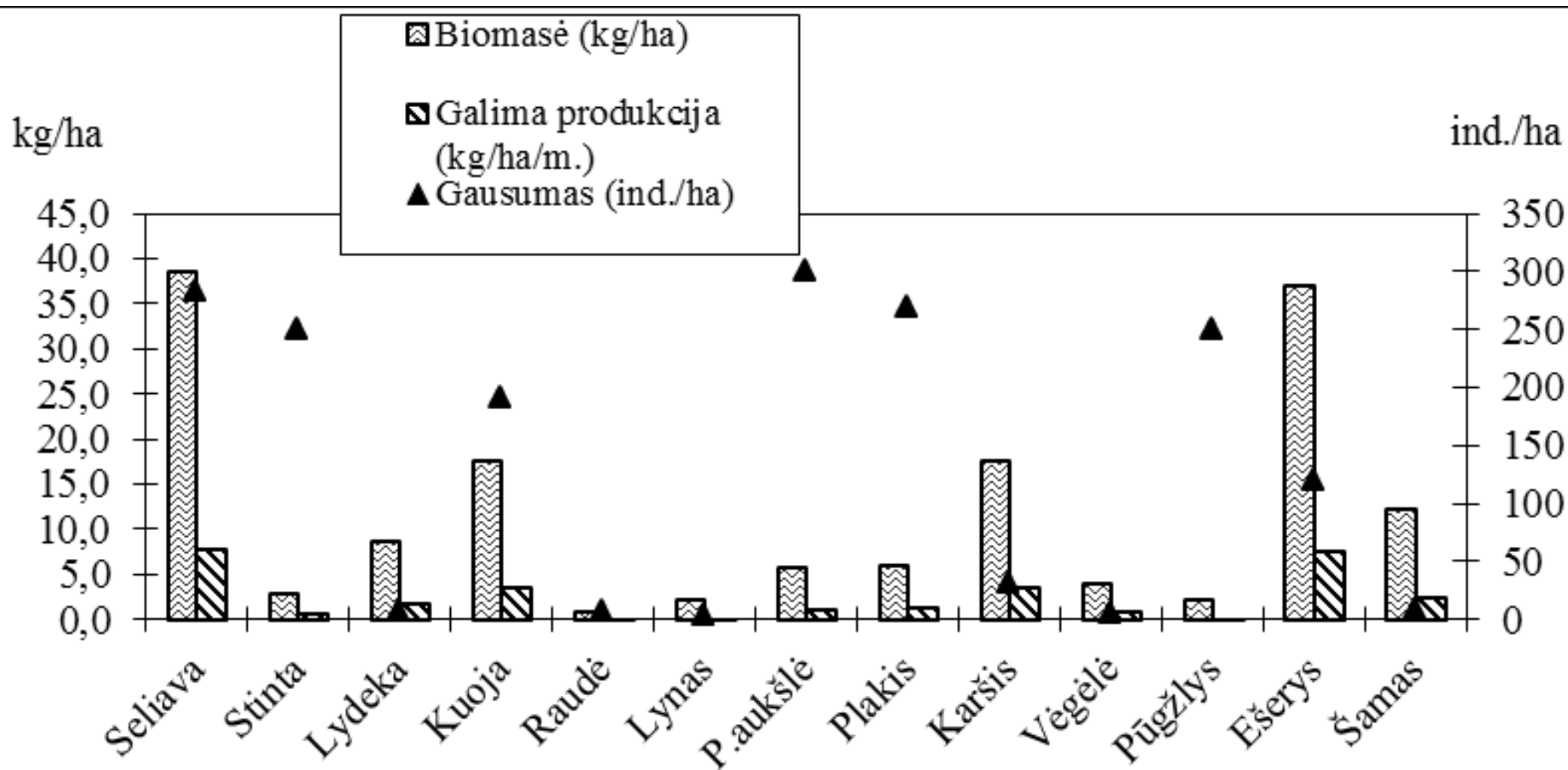

2014 m. ichtiologai ištyrė virš **80** Lietuvos ežerų ir tvenkinių. Tyrimų rezultatai pranoko lūkesčius:

- **daugelio tirtų vandens telkinių žuvų išteklių būklė pasirodė esanti gera ar labai gera, tik keli jų (Galuonų, Uolio ežerai) skurdūs, čia vyrauja menkavertės ar smulkios žuvys.**
- Ežeruose daugėja lynų, sugaunami stambesni ešeriai. - Kai kuriuose ežeruose iki šių metų dar buvo leidžiama ir verslinė žvejyba, bet dėl to žuvų nesumažėjo Baltuosiuose Lakajuose, Stirniuose ir Dusioje.
- Pasiteisino retųjų ir nykstančių žuvų išteklių atkūrimas.

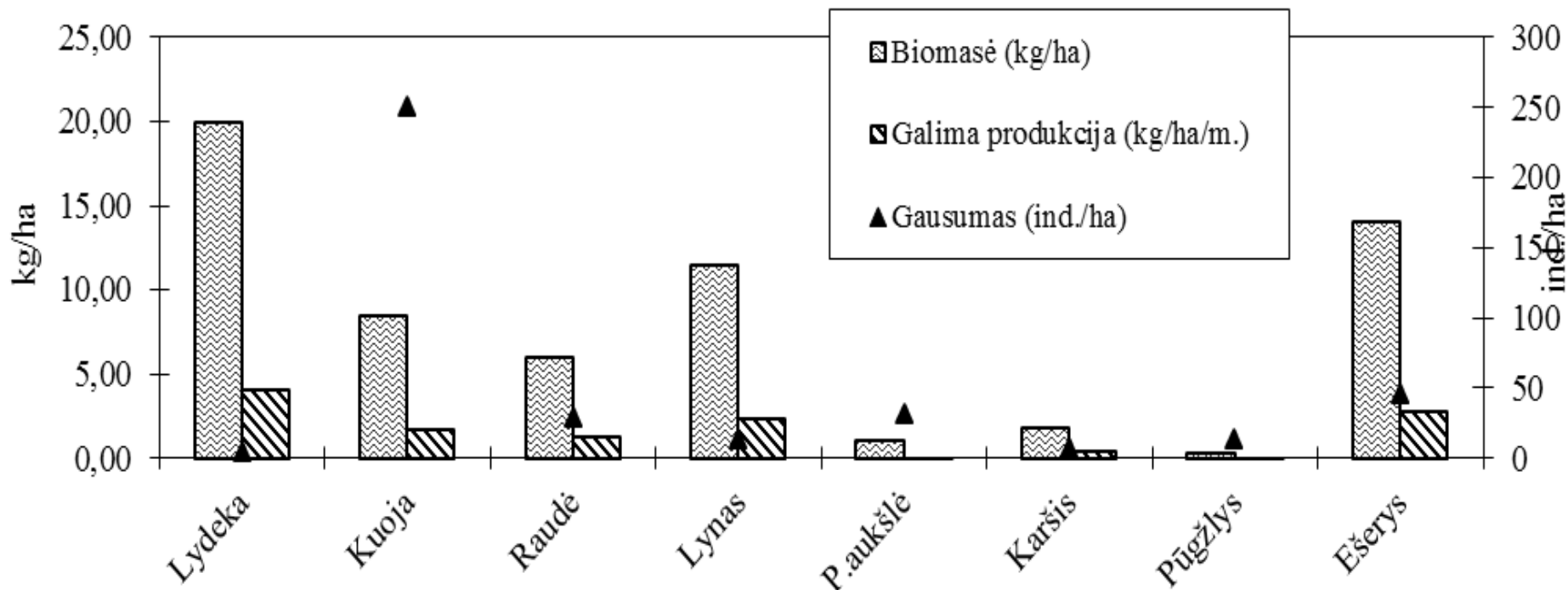
- Kai kuriuose telkiniuose, pvz. Šventosios tvenkinyje, žuvingumas ypač aukštas ir siekia net 300 kg iš 1 ha, o galima produkcija – 60 kg/ha. Vien tik lynų ir stambių karšių čia galima būtų sugauti daugiau nei po 50 kg iš 1 ha. Nustatytas dėsniumas – šalies tvenkiniai yra žuvingesni, nei ežerai, tačiau Rašų, Draudenių, Išnarų ežeruose žuvų yra ne ką mažiau.
- Žvejų mėgėjų intensyvus naudojimas išteklių nenuaalina, pvz., Zaraso ežero žuvingumas vienas didžiausių giliųjų telkinių grupėje – žuvų biomasė čia siekia net 155 kg/ha, o tai kelis kartus daugiau, nei panašiuose šio regiono ežeruose.

Žuvų gausumas (vnt./ha) ir biomasė (kg/ha) Zaraso ežere 2014 m.

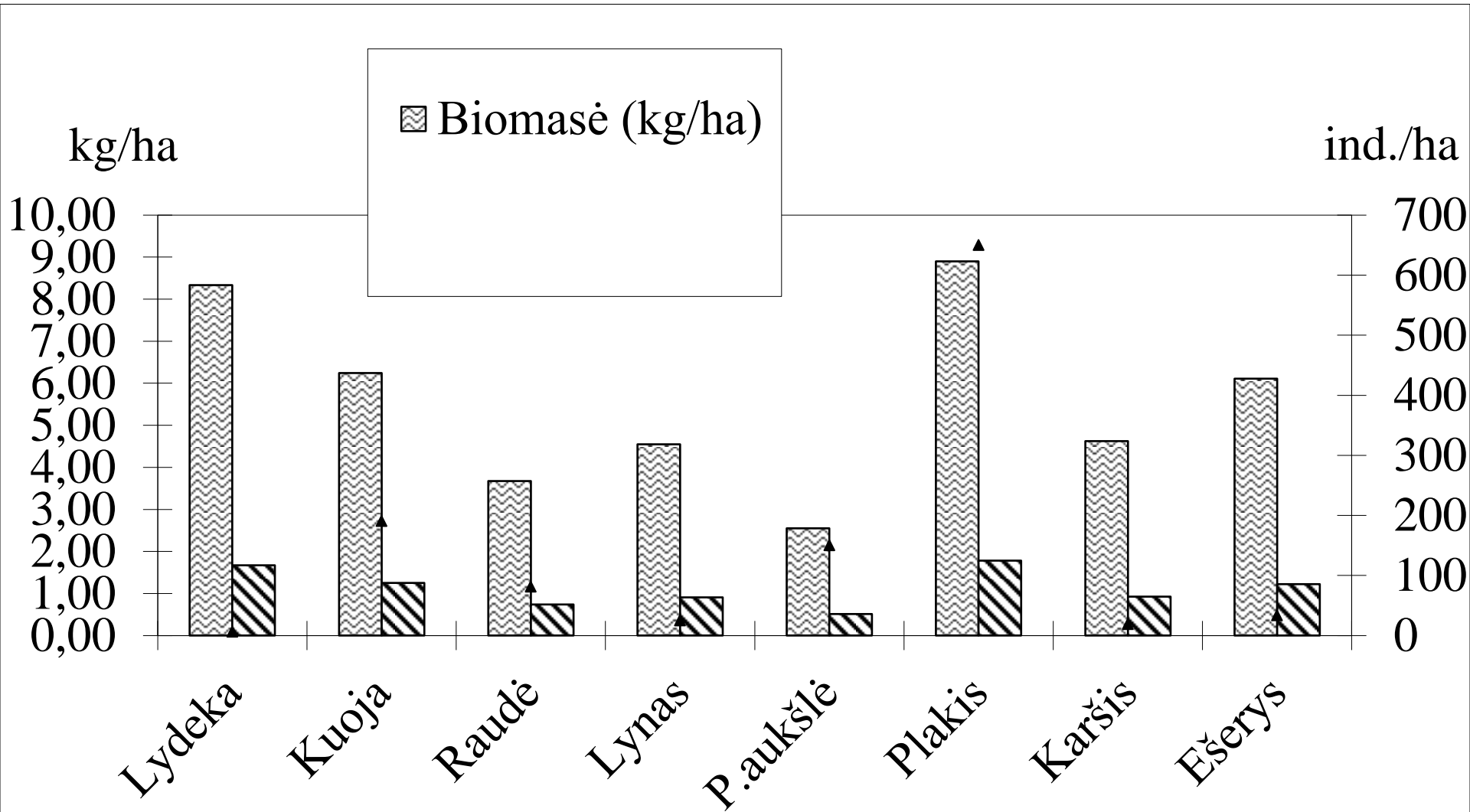

Žuvų ištekliai Draudenių ežere 2014 m.

Apskaičiuotas gausumas ir biomasė

Žuvų ištekliai Ramio ežere (45 kg/ha)

Žuvų išteklių pokyčiai Draudenių ežere

2013 metų duomenys			2014 metų tyrimų rezultatai		
Žuvų rūšis	Biomasė (kg/ha)	Gausumas (ind./ha)	Žuvų rūšis	Biomasė (kg/ha)	Gausumas (ind./ha)
Lydeka	19,9	4,2	Lydeka	2,3	3,4
Kuoja	8,5	250	Kuoja	9,3	213,3
Raudė	6,0	28,1	Raudė	44,0	98,3
Lynas	11,5	12,5	Šamas	2,7	8,3
Aukšlė	1,0	31,3	Lynas	21,6	23,4
Karšis	1,1	6,3	Karšis	32,3	20,5
Pūgžlys	0,3	12,5	Paprastasis	2,6	
			karosas		7,8
Ešerys	14,2	45,3	Pūgžlys	0,2	12,5
Viso	62,5	390,2	Ešerys	16,6	48,3
			Viso	131,6	435,8

Ežeras	Biomase kg/ha³	Gausumas, vnt/h³	Vidutinis tinkamas gylis	Seliavų populiacijos būklė
Alaušas	331	1163	15	Labai gera
Alnis	100	875	15	Patenkinama, būtina kontrolė
Baluošas	339	6830	10	Labai gera
Bebrusai	336	2295	15	Labai gera
Čičirys	226,5	1500	15	Labai gera
Daugai	350	6250	10	Labai gera
Dringis	96	1200	10	Patenkinama, būtina kontrolė

Drūkšiai	228	800	20	Labai gera
Dusia	8,6	594	20	Atsikurianti, būtina kontrolė
Ilgai	283,5	2400	15	Labai gera
Parsvetas	190	3700	10	Gera
Plateliai	92,0	4876	20	Labai gera
Prūtas	28,5	660	15	Gereja, galima naudoti išteklius
Stirniai	270	5630	15	Labai gera
Šventas	210,5	2525	5	Gera, atsikurianti, būtina kontrolė

Perspektyvos – dalyvavimas VVG ir ŽVVG

- 1. Žuvininkystės vystymo **nnn** rajono vandens telkiniuose strateginių planų parengimas;
- 2. Visuomeninės žuvisaugos sistemos tobulinimas: specialių kursų organizavimas;
- 3. Informacinės žvejybos organizavimo sistemos įdiegimas, propagavimas;
- 5. Mėgėjų žvejybai skirtų vietų įrengimas;
- 4. Upių vagų renatūralizavimas ir žuvitakių įrengimas;
- Kiti galimi projektai.

Ačiū už dėmesį

